

З в і т
за результатами моніторингового візиту до Дніпровського управління
поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві

Дата візиту: 19.01.2022

м. Київ

Склад моніторингової групи:

- керівник моніторингової групи, заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Батурина Валерія Вадимівна;
- головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Яцюк Анна Анатоліївна;

Керівництво установи Дніпровського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві (далі – Дніпровське УП, управління поліції):

- начальник Дніпровського УП – Ніконов Михайло Миколайович;
- перший заступник начальника Дніпровського УП – Тимошенко Олег Миколайович;
- начальник чергової частини Дніпровського УП – Солодовніков Олексій Вікторович;

19.01.2022 відповідно до вимог статті 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено повторний моніторинговий візит до Дніпровського УП з метою вивчення стану додержання прав утримуваних осіб, у тому числі заходів із запобігання та поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Дніпровське УП ГУНП у м. Києві, розташоване в триповерховій будівлі за адресою: вул. Червоноткацька, 2, м. Київ. Територія управління поліції по периметру огорожена парканом.

На вході до управління поліції наявна табличка з інформацією про найменування органу.

Відвідувачам управління поліції забезпечений вільний доступ до вестибюлю. У відділі поліції забезпечено вільний доступ до Книги скарг і пропозицій.

На час візиту відвідувачі, доставлені та запрошені особи у відділі поліції відсутні. Моніторинговою групою проведено спілкування з однією

посадовою особою, з метою отримання інформації про дотримання прав людини в діяльності відділу поліції.

За результатами попереднього візиту, проведеного 08.12.2022, із метою виконання наданих рекомендацій та приведення приміщень УП у відповідність до національних та міжнародних стандартів, в управлінні поліції вжиті заходи щодо усунення виявлених недоліків. Зокрема, в межах наявного фінансування з 13 листопада 2021 року проводяться ремонтні роботи з облаштування кімнат для затриманих та кімнати для проведення слідчих дій, що перебувають на стадії завершення.

Під час огляду приміщень управління, робочих кабінетів працівників виявлено, що на всіх дверях наявні таблички з номерами кабінетів, назвами відділів та зазначенням посад і прізвищ працівників.

Незважаючи на вжиті заходи щодо виконання рекомендацій за результатами повторного моніторингового візиту виявлені наступні недоліки, які призводять до порушення прав та свобод людини.

1. Порушення права на захист від катування, жорстокого нелюдського або такого, що принижує гідність поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 21, 28 Конституції України, Стандарти КЗК).

Під час моніторингового візиту встановлено, що на час проведення ремонтних робіт по облаштуванню кімнат для затриманих, затримані особи тривалий час, понад три години, утримуються в управлінні поліції без забезпечення харчування, питної води, вільного доступу до туалету та права на відпочинок у нічний час.

Зокрема згідно записів Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених Дніпровського УП (далі – Журнал) встановлено, що:

02.01.2022 о 21 год. 10 хв. до працівника ВКП Дніпровського УП [REDACTED] був запрошений [REDACTED] конвойований до ІТТ ГУ НП м. Києва о 15 год. 00 хв. 03.01.2022 (запис у Журналі № 6). Тобто він утримувався **15 год. 50 хв.** у кабінетах працівників поліції Дніпровського УП;

04.01.2022 що 13 год. 20 хв. до працівника поліції [REDACTED] Дніпровського УП була запрошена [REDACTED], яка вибула з управління о 02 год. 35 хв. 05.01.2022 (запис у Журналі № 20). Тобто вона утримувалася **17 год. 20 хв.** у кабінетах працівників поліції Дніпровського УП;

04.01.2022 о 22 год. 30 хв. до ВКП Дніпровського УП був запрошений [REDACTED], який вибув з управління 05.01.2022 о 15 год. 50 хв. (запис у Журналі № 24). Тобто він утримувався **17 год. 20 хв.** у кабінетах працівників поліції ВКП Дніпровського УП;

20.11.2021 о 23 год. 30 хв. до ВКП та СВ Дніпровського УП був доставлений [REDACTED], який вибув з управління 21.11.2021 о

19 год. 45 хв. (запис у Журналі № 5018, 5019). Тобто він утримувався **12 год. 40 хв.** у кабінетах працівників поліції Дніпровського УП;

21.11.2021 о 07 год. 00 хв. до ВКП Дніпровського УП доставлено [REDACTED] який вибув з управління 21.11.2021 о 19 год. 40 хв. (запис у Журналі № 5022). Тобто він утримувався **12 год. 40 хв.** у кабінетах працівників поліції Дніпровського УП;

21.11.2021 о 09 год. 03 хв. до ВКП Дніпровського УП доставлено [REDACTED], який вибув з управління 21.11.2021 о 19 год. 40 хв. (запис у Журналі № 5023). Тобто він утримувався **10 год. 37 хв.** у кабінетах працівників поліції Дніпровського УП;

Крім того, через проведення ремонтних робіт в кімнаті для проведення слідчих та процесуальних дії із затриманими особами, такі дії проводяться в службових кабінетах працівників поліції, що підвищує ризик неналежного поводження з ними.

Особи відповідальні за перебування затриманих, які призначені наказом начальника управління поліції не виконують покладені на них обов'язки. Зокрема затримані особи не реєструються в журналі та про їх затримання негайно не повідомляється Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у м. Києві. Службовими особами не здійснюється запис дій, що проводяться із затриманими особами, не фіксуються процесуальні дії, не зазначається час початку та закінчення проведення таких дій із затриманими особами, а також дані осіб, які проводили їх або були присутні при їх проведенні.

В Дніпровському УП мають місце недоліки та порушення у частині забезпечення належних умов тримання. Зокрема, в приміщенні чергової частини біля кімнат для затриманих виявлено металеву клітку для тримання доставлених осіб, яка не передбачена нормативними актами, які регулюють діяльність органів поліції. Керівництво повідомило членам моніторингової групи, що вказана клітка не використовується та опечатана.

2. Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

Під час моніторингового візиту виявлено порушення вимог статті 191 та статті 208 КПК України.

Зокрема, моніторинговою групою встановлено становлено, що:

04.01.2022 о 13 год. 20 хв. затримана [REDACTED] протокол про затримання в порядку статті 191 КПК складено о 01 год. 17 хв. 05.01.2022, тобто через **11 год. 53 хв.** після фактичного затримання;

затриманий [REDACTED] з 22 год. 30 хв. до 11 год. 05 хв. 05.01.2022 утримувався працівниками поліції в приміщенні Дніпровського УП без складання протоколу про затримання за підозрою у вчиненні злочину, тобто протокол складено через **12 год. 25 хв.**

Таким чином, працівниками поліції порушено право на свободу та особисту недоторканість затриманих осіб.

Під час ознайомлення із записами Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених установлені випадки неналежного його ведення. Зокрема, на порушення вимог підпункту 2 пункту 10 розділу VI Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у Журналі не в повній мірі заповнюються графи 4 (Прізвище, посада працівника, яким особу доставлено до органу (підрозділу) поліції) та 7 (ужиті стосовно доставленої особи заходи (складено протокол, відібрано пояснення).

3. Порушення права на захист (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

В порушення вимог частини четвертої статті 213 КПК України, пункту 2 Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363 та підпункту 3 пункту 10 розділу VI Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 №440), посадові особи Дніпровського УП не забезпечують негайного повідомлення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – центр) про факти затримання осіб.

Під час вивчення Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим Дніпровського УП (далі – Журнал) установлені факти несвоєчасного повідомлення центру, зокрема, про затримання:

██████████ (фактичний час затримання 02.01.2022 о 21 год. 10 хв.) центр повідомлено 05.01.2022 о 02 год. 00 хв, тобто через 04 год. 20 хв. після затримання;

██████████ (фактичний час затримання 04.01.2022 о 13 год 20 хв) центр повідомлено 05.01.2022 о 01 год. 31 хв, тобто через 12 год. 11 хв. після затримання;

██████████ (фактичний час затримання 04.01.2022 о 22 год. 30 хв.) центр повідомлено 05.01.2022 о 11 год. 05 хв, тобто через 12 год. 25 хв. після затримання.

В порушення вимог пункту 10 розділу VI Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України (далі – Інструкція), затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440, в управлінні поліції відсутні кімнати для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками та для проведення слідчих дій.

Згідно отриманої інформації такі побачення проводяться в службових кабінетах працівників поліції або в кімнаті прийому громадян.

4. Порухення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

В порушення вимог пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, не всі працівники поліції пройшли підготовку та отримали посвідчення щодо володіння знаннями і практичними навичками з надання домедичної допомоги.

Крім того, в порушення вимог пункту 5 розділу I Інструкції, в черговій частині замість аптечок першої медичної допомоги знаходилася аптечка медична транспортних засобів.

5. Порухення права осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

В порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» особи, які мають обмежені фізичні можливості не мають можливості потрапити до приміщень управління поліції через відсутність поручнів та кнопки виклику персоналу.

6. Організація протиепідемічних заходів, які вживаються з метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, спричиненої вірусом SARS-CoV-2.

На вході до установи наявний антисептичний розчин для обробки рук відвідувачів, розміщена інформація про шляхи поширення COVID-19 та заходи профілактики коронавірусної хвороби.

В установі здійснюється контроль за додержанням маскового режиму серед працівників та відвідувачів управління поліції.

Не зважаючи на вжиті протиепідемічні заходи виявлено недоліки, які призводять до порушення права засуджених, зокрема:

6.1. Порухення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України, стаття 4 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»).

У відділі поліції не організовано збирання використаних засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри в окремі ємкості з кришками та поліетиленовими пакетами, їх тимчасове зберігання, утилізація згідно вимог чинного законодавства та їх дезінфекція.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Національній поліції України:

1.1. Опрацювати питання щодо забезпечення фінансування Дніпровського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві для приведення приміщення Дніпровського УП ГУНП у м. Києві відповідно до національних та міжнародних стандартів.

1.2. Організувати підготовку та підвищення кваліфікації працівників поліції, які згідно із своїми службовими обов'язками зобов'язані володіти знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги.

1.3. Забезпечити доступність до приміщень установи для маломобільних груп населення відповідно до Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».

2. Головному управлінню Національної поліції України у місті Києві вжити заходів щодо:

- проведення, відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про Національну поліцію», службового розслідування за виявленими недоліками та вжиття заходів щодо недопущення їх надалі;

- облаштування приміщень Дніпровського УП ГУНП у м. Києві у відповідності до Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».

3. Дніпровському управлінню поліції ГУНП у місті Києві забезпечити:

- дотримання працівниками поліції вимог статей 208 та 213 КПК України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочинів;

- своєчасне поміщення затриманих осіб до ІТТ ГУ НП м. Києва, виключивши їх довготривале тримання в приміщенні УП;

- завершення ремонтних робіт кімнат для затриманих, конфіденційного побачення затриманих із захисниками та проведення опитування і процесуальних дій із доставленими особами;

- контроль за веденням службової документації;

- наявність в черговій частині аптечки для надання першої медичної допомоги;

- дотримання протиепідемічних заходів, які вживаються з метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, спричиненої вірусом SARS-CoV-2 у відділі поліції.

**Заступник начальника відділу
Інспектування об'єктів контролю
в правоохоронних, судових органах
та військових формувань Департаменту
з питань реалізації національного
превентивного механізму**

Валерія БАТУРИНСЬКА

**Головний спеціаліст відділу
моніторингу медичного забезпечення
в об'єктах контролю Департаменту
з питань реалізації національного
превентивного механізму**

Ганна ЯЦЮК